මූලපරියාය සූත්‍රය
හැම දෙයකට ම මුල් වන දේ
NotebookLM

දේශනාවේ ආරම්භය

උක්කට්ඨා නුවර, සුභග වනයේ සල් ගසක් සෙවණකදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතූ සේක.

“පින්වත් මහණෙනි, හැම දේකට ම මුල්වෙච්ච දේවල් ගැනයි මා ඔබට දැන් දේශනා කරන්නේ. මෙය හොඳින් අහගෙන ඉන්න ඕන. ඒ වගේ ම නුවණින් තේරුම් ගන්නත් ඕන.”

NotebookLM

ග්‍රහණය සහ විමුක්තිය: සතර මනස්තල

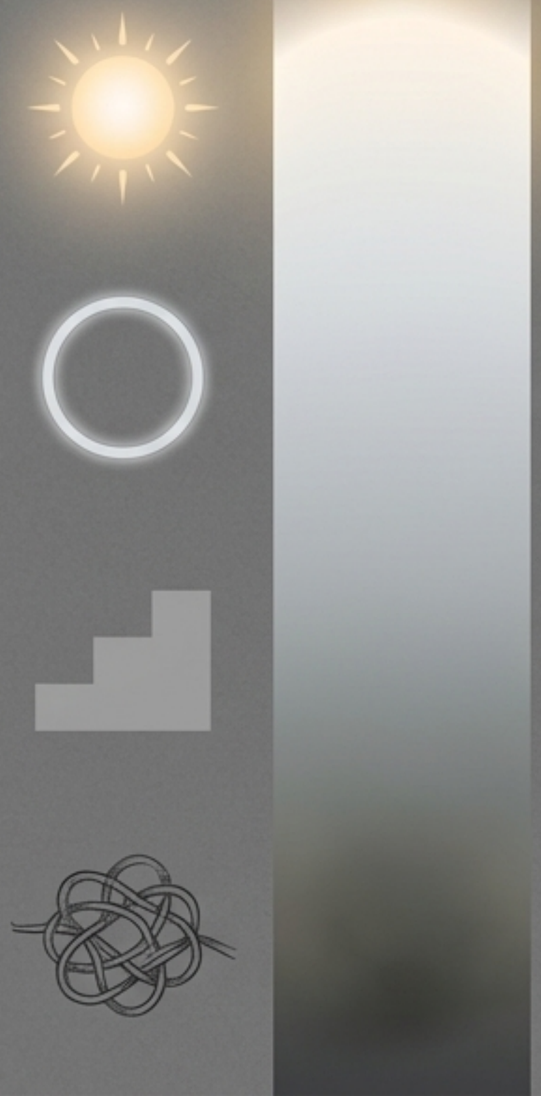

තථාගතයන් වහන්සේ
(සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ)

රහතන් වහන්සේ
(විමුක්තිය ලත් තැනැත්තා)

ශේක්ෂ භික්ෂුව
(හික්මෙන ශ්‍රාවකයා)

අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජනයා
(ධර්මය නැසූ තැනැත්තා)

NotebookLM

විග්‍රහයට ලක්වන විශ්වය: කරුණු 24

NotebookLM

පළමු මනස්තලය: අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජනයා

- ආර්යයන් වහන්සේලා හඳුනන්නෙ නැත.
- ආර්ය ධර්මය තේරුම් ගන්න දක්ෂ නැත.
- ආර්ය ධර්මයේ හික්මෙන්නෙත් නැත.

NotebookLM

මුලාවේ යාන්ත්‍රණය: “මම, මගේ” යයි ගැනීම

ග්‍රහණය කරන ආකාරය

- පඨවි ධාතුව ගැන රැවටෙන හැඟීම් (මඤ්ඤනා) ඇතිකර ගනී.
- පඨවි ධාතුව තුළ ‘මම’ යයි හඟී.
- පඨවි ධාතුවෙන් ‘මම’ යයි හඟී.

- පඨවි ධාතුව ‘මගේ’ යයි හඟී.
- පඨවි ධාතුව සතුටින් පිළිගනී.

මුලාවට හේතුව

“පඨවි ධාතුව පිළිබඳව පිරිසිඳ අවබෝධයක් නැතිකම නිසා.”

NotebookLM

දෙවන මනස්තලය: ශෛක්ෂ භික්ෂුව

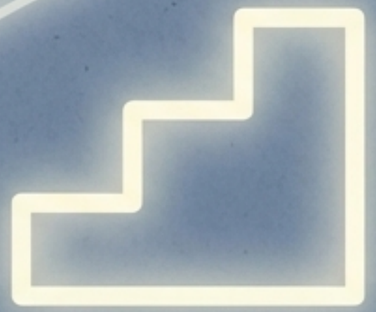

- තවම රහත් වී නැත.
- උතුම් නිවන අවබෝධ කරගැනීමටම සිත යොමු වී ඇත.

NotebookLM

ග්‍රහණයේ වෙනස: මුලාවට ඉඩ නොදීම

වෙනස් වූ ග්‍රහණය

- පඨවි ධාතුවට රුවටෙන හැඟීම් ඇති කරගන්නෙ නෑ.
- ‘මම, මගේ, මගේ ආත්මය’ කියා සතුටින් පිළිගන්නා වරදට ඉඩදෙන්නෙ නෑ.

වෙනසට හේතුව

“පඨවි ධාතුව පිළිබඳව පිරිසිඳ අවබෝධයකේ ඇති කරුන යුතු බව දන්නා නිසා.”

NotebookLM

තෙවන මනස්තලය: රහතන් වහන්සේ

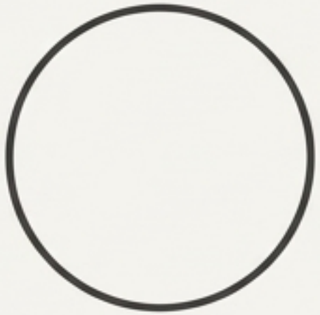

- ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කර ඇත.
- කළ යුතු සියල්ල කර ඇත.
- කෙලෙස් බර බිම තබා ඇත.
- භව බන්ධන නැති කර ඇත.
- පරිපූර්ණ අවබෝධයෙන් දුකින් නිදහස් වී ඇත.

NotebookLM

විමුක්තියේ ස්වභාවය: හේතු ප්‍රත්‍යයන්ගේ නිරෝධය

මූලික හේතුව

“... පිරිසිඳ අවබෝධයක් ඔහු තුළ ඇතිවෙලා තියෙන නිසා.”

ගැඹුරු හේතු

වීතරාගී: රාගය ක්ෂය වීම නිසා.

වීතදෝෂී: ද්වේෂය ක්ෂය වීම නිසා.

වීතමෝහී: මෝහය ක්ෂය වීම නිසා.

NotebookLM

සිව්වන මනස්තලය: තථාගතයන් වහන්සේ

අරහත් වූ, සම්මා සම්බුදු වූ.
සියල්ල පිරිසිඳ අවබෝධයෙන් දකී.

NotebookLM

හැම දෙයකට ම මුල: තණ්හාව

දුක්ඛ

තණ්හාව

පරම හේතුව

“ආශාව තමයි මේ
හැම දුකකට ම මුල.”

The Path to Liberation

“තථාගතයන් වහන්සේ හැම
තණ්හාවක් ම ක්ෂය කිරීමෙන්,
ඇල්ම දුරු කිරීමෙන්,
නිරුද්ධ කිරීමෙන්, අත්හැරීමෙන්,
දුරින් ම දුරු කිරීමෙන්,
අනුත්තර වූ සම්මා සම්බුද්ධත්යා
පත්වෙච්ච නිසා.”

NotebookLM

ග්‍රහණයේ පරිණාමය: සංසන්දනාත්මක විග්‍රහය

මනස්තලය	ග්‍රහණය (Perception)	හේතුව (The Reason)
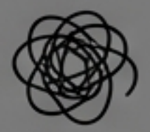 අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජනයා	"මම, මගේ" යයි හඟී	පිරිසිඳ නොදත් නිසා
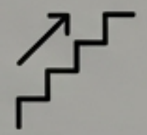 ශෛක්ෂ භික්ෂුව	"මම, මගේ" යයි නොහඟී"	පිරිසිඳ දැනගත යුතු නිසා
රහතන් වහන්සේ	"මම, මගේ" යයි නොහඟී"	පිරිසිඳ දැනගත් නිසා
තථාගතයන් වහන්සේ	"මම, මගේ" යයි නොහඟී"	තණ්හාව මුලිනුපුටා දැමූ නිසා

NotebookLM

පරම ගම්භීර දේශනාව

“ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ දේශනය වදාළා. එහෙත් මෙයට සවන් දුන් ඒ භික්ෂූන් වහන්සේලාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ මේ පරම ගම්භීර ධර්ම දේශනය වටහා ගත නොහැකි වූ නිසා මේ දේශනාව සතුටින් පිළිගත්තේ නෑ.

NotebookLM